

અનઅબાતે પરસ્તાન

૨૦૬૨ ^{ઉર્દૂ}
બાહારીસ્તાને ધરક.

નાટક દો બાબકા.

વારતે ગીરોહ, વીક્ટોરીયા નાટકકે

તાલીફ કીયા

મુનશી માહમુદમીયાં મુતબદલુસ બરૌનકને

ઝો ૨

છાપકે ઈજહાર કીયા વારતે ખાસો આંમક,

માલેકાંને

ગીરોહ વીક્ટોરીયા નાટકકે હુકમસે

જેહાગીર બેજનજી કરાંત ઐર કાવશજી પેશવનજી શગફને

જાબાને ઉર્દુ બ હર્ફે ગુજરાતી.

ALL RIGHTS RESERVED.

સબ દાઅ્ય ॥ માહફુજ કીયા હુએ.

મુન્મઝ,

અલાવન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,

કાવશજી પેશવનજીને છાપા હુએ.

ઈંડ સં ૧૮૮૪ ઈંગ્રેજી.

કીમત છે આને.

૨૦૪૨

અન્યેખાતે પરસ્તાન

ઉર્ફ

બાહારીસ્તાને ઇર્ફ.

નાટક દો બાબકા.

વાસ્તે ગીરોહુ વીકટોરીયા નાટકકે,

તાલીફ કીયા

મુનશી માહમુદમીયાં મુતખ્ખલુસ બ રૌનકને

ઝોર

છાપકે ઈજ્જહાર કીયા વાસ્તે ખાસો આમકે,

માલેકાંને

ગીરોહુ વીકટોરીયા નાટકકે હુકમસે

નજ્દાંગીર ખેજનજી કગાની આર કાવશજી પેશતનજી શરાફને.

નખાને ઉર્ફુ બ હુર્ફે ગુમરાતી.

ALL RIGHTS RESERVED.

સબ દાઅવા માહકુજ કીયા હુએ.

મુખ્ખઈ,

અલાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,

કાવશજી પેશતનજીને છાપા હુએ.

ઈં સં ૧૮૮૪ ઈંએજી.

૨૦૬૨ તખ્તએ નાટક.

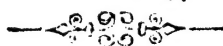
સમરવર.....બાહરસ્તાનકા બાદશાહ, ગુલબદનકા પીદર.
વાલીએ કરામીર.....કરમીરકા શાહ, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
શાહેમે આલમ.....શાહે ઈરાન, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
રામશાહ.....બાગે ઈરમકા શાહબાદ, આશકે
ગુલબદન, મઆશુકે સુનુબર.

મુદ્દાં.....ગુલબદનકા ઊસ્તાદ, શાએરીકા આશક.
શાએરે શાએરાં.....એક એવકુક શાએ, બહેલીકા આશક.
બાલીશાહ.....એક હુટેરા, ગુલબદનકા ભુઠા આશક.
સમનર.....સુનુબરકી બડી બહેન.

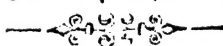
સુનુબર.....પરસ્તાનકી પરી—શમશાદકી આશક.
ગુલબદન.....બાહરસ્તાનકી શાહબાદી, સમરવરકી
બેટી, શમશાદકી મઆશુક.

બહેલી.....એક બીન વારીસ એરત, શાએ
શાએરાંકી મઆશુક.

શાએરી.....એક બીન વારીસ એરત, મુદ્દાં
મઆશુક.

પરીયે—દેવ—દરબારી—વરાએરાં.

મુકાંમ

પરસ્તાન—ઈરમ—બાહારીસ્તાન.

યે નાટક સને ૧૮૪૭ કે બીસવેં કાએદેકે ઔર સને ૧૮૬૭ કે
પચ્ચીસવેં કાએદેકે મુતાબીકે દાખીલ રજીસ્ટર હુવા હએ ઔર
ઈસકે તમામ હુકુક ગીરોહે વીક્ટોરીયા નાટકકે માલિકાનેં અપનેં
કબજેમેં રખએ હએ. મુસમમા દાદાબાઈ રતનજી ફુંડી, ખુશદજી
મહેરવાનજી બાલીવાલા, ધનજીભાઈ ખુશદજી ઘડવાલી, ડોસાબાઈ
ફરીદુનજી મુગલ. બે ઈબજત માલિકાનેં મજકુરકે ઇસ ફીસેકા
કોઇબી હીસા કાસીનેં કરકે દીખલાના નહીં, ઔર ઇસ કીવાજકો
છાપકર મુશતહર કરનેકા તમામ હુકુક જેહાંગીર બેજનજી કરાની
ઔર કાબીજજી પેશતનજી શરાફને માલિકાનેં મૈસુફસે ખરીદ લીયે
હએ, ઇસ લીયે ઇનકી ઈબજતકે સીવા કાસીનેં છાપના નહીં.

અન્યેખાતે પરસ્તાંન

૭૬

બાહારીસ્તાંને ધરકું.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

પરસ્તાંન.

[સુનુબર પરીકા અફસોસ કરના શાહજાદે
શમશાદકે લીધે.]

કટ્યાંત—રાજાલ.—તમામ આલમકે ગુલીસ્તાંને.—તર્જ.

સુનુબર—

ખીગો અએ દીલ મનચે ચારા સાજમ, નહીં તુ ઊસકો કુબુજ હોગા,
ચે તોર ઊમ્મીદે તો ખરઆરમ, વાં હૈં મતલબ કુબુજ હોગા.
ખીગો.

ઓ મન તોરે હટસે લાજ મારી, ગઈ હએ સખને લગાઈ ચોરી,
કે હસ્ત યારે તો ધક્કને આદમ, ઠોડા કેસા મુઝકો હુસુન હોગા?
ખીગો.

જુહે જમાલે ઓ નુરે વાહીદ, ફાન સજાદના એલેહે નરજદ,
હએ રૂપવનતા હમારે પીતમ, ન વરલ હમકો વુસુન હોગા.
ખીગો.

મરા મી ગોવન્દ હમા પરીજાદ, કયું આદમીકો તુ કરતી હએ યાદ?
અગલ ન કાગાકે હન્સા તુ નમ જહાંમે રસવા મલુન હોગા.
ખીગો.

[કઈ પરીયોંકા મઅ સમનરકે આંના,
ઓર સુનુબર પર ધરકું આદમજાદ
કે સખબ બઆનતો મલામત કરના.]

જીલા—કહ્યાંન—ગજલ.—ખીખરે ચેહેરે પ બહે નો.—તર્જ.

સખ પરીયે—જહ હોખ અખે સુનુખર તુ પરસ્તાનસે દુર,
હોવેગા વર્ના તેરા જસ્મ તેરી જાનસે દુર.—જહ.
આમીજાસે માલ કર તુ હુવી હમે નાપાક,
પાક હોના હમે તો હો જહ તુ ધનસાંનને દુર.—જહ.
તુને પગીયોઢો પરસ્તાંકે લગાયા હમે અખેખ,
કાંમ ચહે તુને કીયા હામે ! તેરી શાંનસે દુર.—જહ.

જીલા—ઝીન્ઝોટી—ગજલ.—ખ મેહેરે ખાલીક.—તર્જ.

સુનુખર—

* ધલાહી કીસ ખેયુનાહોઢો મારા સમઝકે કાતીલને કુશતની હમે,
કે આજ કુચેમેં ઊસકે શારે ખે ઐયે જમનીન કંતલ તની હમે.

ધલાહી.

ગમે જુદાધમે ઊસ્કે જાલીમ, કહું મમેં કયા મુઝપે કયા ખની હમે,
જગર ગુદાજી હમે, સીના કાદી હમે, દીલખરાશી હમે, જાં કની હમે.

ધલાહી.

ખશર નો ધસ તીરાખાકદાંમે પડા ચહે ઊસકી ફરોતની હમે,
વગરના કંદીલે અર્શમેખી ઊસીકે જુલવેકી રૈશની હમે.

ધલાહી.

ખાંદગે મીજગાંસે જોઢું ઊસકે દીલ અપના સીના સીપર હમે જખસે,
મીસાલે આધના સખત જનીસે, સીના દીવારે આહતી હમે.

ધલાહી.

ઝીન્ઝોટી—ગજલ.—દારે ફનાસે દીલકો.—તર્જ.

સખ પરીયે—

* અંબલહીસે ખશરકો હમે રગખત ખીલાફસે,
લેનાયા કાંમ મુંહકા શીકમમેખી નાફસે.—અંબલહીસે.
ગરદીશ હમે ઊસકી ચસ્મકી કધું તેરે દીલકે ગર્દ,
કાશીરકો કાંમ કાઅમેકે કયા હમે તવાફસે?—અંબલહીસે.
લડતી હમે ગાહ નસીખસે ગાહે ફલેકસે તુ,
ફરકંતકી રાત કમ નહીં રાજે મુસાફમે.—અંબલહીસે.

* એ નીશાંનકી ગજલે હજરત મહમ્મદ ઇબ્રાહીમ સાહેબ “જોઢું”
તુલીએ હીન્દુસ્તાનકી જાનના.]

જીલા—ગજલ.—કયા જરીસી ખાતમે.—તર્જ.

સુનુબર—

- * મૈતહીસે ફૂરકા ધજાને દર્દો ફુરકત હો તો હો,
ગુસ્સે મૈયત હયે હમારા, ગુસ્સે સેહત હો તો હો.—મૈતહીસે.
ગીર પડે હયે આગમે પરવાનેસા કીરમે જર્મક,
આદમીસે કયા ન હો, લેકીન માહુબ્યત હો તો હો.—મૈતહીસે.
આદમીયતસે હયે ખાલા આદમીકા મરતખા,
પસ્ત હીમત ચહે નહીં હો, પસ્ત કાંમત હો તો હો.—મૈતહીસે.
હો તો હો આબાદ કયું કર ચહે ખરાબ આબાદ દીલ,
ધસ્કે ગારત ગર અગર દુન્યાંસે ગારત હો તો હો.—મૈતહીસે.

મુસદ્દસ.

સમનર—તેરા ધસ્ક કેસા હયે ચહે નાખકાર,
કે માઅશુક તેરા હયે જો ગુલઝીબર,
ઊસે કુએદ કરકે કીયા વુને ખવાર,
નયે રન્જ સહેતા હયે નીત દીલ શીગાર,
અગી ખુલ હવસ કેસી આશીક હયે વુ?
અયે મુજબે માહુબ્ય કાસીક હયે વુ.

સુનુબર—અગર ઊસકો અપના પસન્દ હયે રકીય,
તો ઊસકો બના દેગે ઊસકા હમીય.
મરીજ હો ગયા જીસકા અપના તખીય,
બહો રસ્કે મસીહાકે હો કર નકીય.
મીલા દેગે હમ ઊસકે દીલદારસે,
ન હરગીજ કરે રસ્કે અગાયારસે.

[સુનુબરકા આદમજાદ પર નફરત દીખાના,
સખ પરીયોંકા ખુશ હો જાના.]

જીલા—ઝીન્ઝોટી.—પાયા પાયા ફતાહ શમેતાન હો.—તર્જ.

સખ પરીયેં—

જહે જહે સુનુબર જનરી, જહે જહે શીદાયે હગસાંન.—જહે.
આશુક બહો જો ચારકો રખમે, રાજી હમેશાં માનરી.—જહે.

[સખ પરીયોંકા સુનુબરકા શાખાશી દેના.]

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

ફીલઆ.

[સુનુબરકે હુકમસે ફએદ કીયે હુવે શમ-
શાદકા અપની મઆશુક યુલબદનકે
લીયે બેકરાતી કરતે દીખનાઇ દેના.]

માંડ—રાજલ—આંખોને તેરે મોહની—તર્જ.

રામશાદ—બુલ બુલ અએ બાગખાંન રહેગા શીદાએ યુલ,
બાઈસકે ઊસકે દીલમે ભરી હએ હવાએ યુલ.—બુલબુલ.
સૈયાદ હુંગા જાગકે મએ હમ ફક્સ નહીં.
પૈદા ખુદને મુઝકો કીયા હએ બરાએ યુલ.—બુલબુલ.
મએ આહું કેસા જામસે વુઝકો સુનુબર અબ,
રોજે અજલસે દીલમે હએ મેરે વીલાએ યુલ.—બુલબુલ.

[આના સુનુબરકા, ઐર શમશાદકો અપની
મોહખત ફેર દોબારા જતાના.]

જીલા—રાજલ—માઅમુર હું શાખીસે.—તર્જ.

સુનુબર—ઉલફત કે ઊઠાએંગે હમ આજર કહાં તકી
કુરકુત કે સહે સદમે દીલેજાર કહાં તકી—ઉલફતકે.
હું જાન બલબ જલ્દ ખાતર લે મેરી જાલીમ,
કરતા રહેગા મુઝસે વુ ઇનકાર કહાં તકી—ઉલફતકે.
કાંટી રવીશ સુખ ગઇ એ ગુલેરાઅના,
વુ હોગા ગલેકા ન મેરે હાર કહાં તકી—ઉલફતકે.

કૌંસીયા—રાજલ—વુઝકો ગએરૌસે ન મીલનાં—તર્જ.

રામશાદ—

હું તેરે બસમે મએ ફાતીલ, જો વુ આહે કર સીતમ,
મુઝકો અબ કહેનેસે હાસીલ, જો વુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.
લે ચુકી હએ દીલ હમારા યુલબદન, હમ દે ચુકે,
વુઝસે અબ હુંગે ન વાસીલ, જો વુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.
આંખોંકે રસ્તેસે દીલ આતા નહીં વુઝ પર મેરા,
ચીર કર સીના ષે ફાતીલ, જો વુ આહે કર સીતમ.—હું તેરે.

મ જ કુ ૨.—તર્જ.

સુનુબર—

ગુમસેબી હોગા વહો અછછા નો ગુમહે મરગુમ હએ,
ગો રકીય અપના હએ લેકીન યારસેબી ખુશ હએ.—ગુમસેબી.
ચાએબાના કથું ન ઊસકે હમ હો મુસ્તાફે જમાલ,
અપના તુ માહ્યુમ હએ તો તેરા વહો માહ્યુમ હએ.—ગુમસેબી.
અલ મીલા દેતી હું તેરી ગુલબદનસે મએ ગુઝે,
બસ રજા તેરી મુઝે મન્જુર ખુશ અસલુમ હએ.—ગુમસેબી.

આસાવરી—હું મરી—નાહીરી માહ નાહી તુ.—તર્જ.

શમશાદ—કયા દીલ હએ તેરા આફરી! આફરી!
નાહી તુઝસા આલમમે હોગા કહી—કયા.
ખુદ હસરત સહે, દે રકીયોકો દાદ,
ગંવારા હરએક કો વહે હોતા નહી.—કયા.

[સુનુબરકા શમશાદકો કુએદસે રેહા કરના,
કહ પરીયોંકા આન કર સુનુબરકે લીયે
તાહસીનો આફરીનકા દમ બરના.]

જીલા—હું મરી—પીતી પીતી પ્રેમાનન્દ પ્યાલો.—તર્જ

પરીયં—હુવી અરપે હવસ પર અસવાર,
અએ સુનુબર હએ તુ ખુશઅતવાર.—હુવી.
ફૂલ હએ તુઝસે હમ પરીયોંકો,
તુઝસે પરસ્તાં હએ ગુલજાર.—હુવી.

[સબકા બનાં]

આખ પહેલા—પરદા તીસરા.

મ હુ લ.

[આના ગુલબદનકા ઝમજે કરતે હુવે.]

કટ્યાન—ગજલ—રસ્તેમે ફૂલકે નો હો.—તર્જ.

ગુલબદન—આખ બહાર બાગ હએ ફૂલા ફૂલા હવા,
સાકો કહાં હએ અમે કરમ ઉસકા કયા હવા.—આખ.

† વહે ગજલ ફાલે માહમદ તાહબકી હએ.

હએ ફહેરકા ચહે કાટ, ફીયામતકા બન્દોબસ્ત,
 ગેસુ ખુલે હએ, બન્દે ફયા હએ બંધા હવા.—આઈ.
 હુંતો ખીલાએ ગુન્ચે હજારો નસીમ ને,
 એક દીલ મેરાહી થાકે ન ઉરસેભી વા હવા.—આઈ.
 હમ બાંકપન દીખાતે હું ફીરતે હએ આજ કલ,
 હએ નીમચા ચડા હવા, તેગા ખીંચા હવા.—આઈ.

[આના મુલ્લાંકા ઔર આદાબ બજાનાં.]

મજકુર તર્જી.

મુદ્દલાં—દરબાર ચકીયે આએ હએ શાહોંકે એલચી,
 શાહનદા બને ભેજો નીગાહોંકે એલચી.—દરબાર.
 આએ રશ્કે યુમુક ઉતકો દે તુ ચલકે આબર,
 આહતસે આએ હએ યહાં આહોંકે એલચી.—દરબાર.
 દુન્યાંકે બાદશાહ મરે તેરે જમાલપર,
 લે હશ્કે ઉતકા આએ હએ આહોંકે એલચી.—દરબાર.

દેસ—રાજલ—ચાહે સૈયાં માર ડાલો.—તર્જી.

ગુલબદન—કયા બજા હએ હશ્ક ચહે જાને નહીં અપની બજા,
 ઇસ બજામે ન પડે યા રખ કહીં અપની બજા.—કયા.
 અપનેઅ શકુ આપહએ હમ, ખુપોંસે મતલબ નહીં,
 જાનતે હએ હમ જમાનેકે હસાં અપની બજા.—કયા.
 ખતોલબ મેં ગો મસીહો ખીજકા એજાજ હએ,
 પર હસીનો પર નહીં લાએ ચકાં અપની બજા.—કયા.

ઝીન્ઝોટી—હુમરી—મોચી રાધાને બન્સી ચુરાઈ.—તર્જી.

મુદ્દલાં—બાત ચહે હએ જો તુમકો ગવારા,
 તો કહે શાહાસે હાલ સારા.—બાત.
 ચોનીઓ તુર્કી ઇરાંનો અફગાન,
 સબ હએ ફીદા માહપારા.—બાત.
 જાતા હું મએ આના દરબારમે તુ,
 મુજરા લે અબ તો હમારા.—બાત.

[જના મુલ્લાંકા.]

કહ્યાંન—રાજલ—તુમ સનાંમત રહો.—તર્જ.

ગુલબદન—

કએસ લએલીકો કરે શીરીકો ફરહાદ પસન્દ,
હમકો આતે નહીં ઇસ તરફકે જલ્લાદ પસન્દ.—કએસ.
કયા હએ હએવાં તો કરે નાલાઓ ફરીયાદ પસન્દ,
ગુલ હો બુતબુતલીકો ઔર કુમરીકો શમશાદ પસન્દ.—કએસ.
બહો મુતએમાં થે જન્હે આએ પરીજાદ પસન્દ,
તખતે દીન હમ ન કમી રખમે ગે ખરબાદ પસન્દ.—કએસ.
હોવે આશકુ ન તો માઆશકુ કીસીકે હમ હોં ?
હમકો આતા હએ ફકત મજહમે આજાદ પસન્દ.—કએસ.

[સુતુબરે શમશાદકો આંના, ગુલબદનકો
શમશાદકો દેખ કર હએરાંન હોના.]

મજકુર તર્જ.

સુતુબર—ન કીસે આવે ભજા ઐસા તો દીનદાર પસન્દ,
હજરતે મુસાકોબી થા પેહી દીદાર પસન્દ.—ન કીસે.
શાહજાદતો ઇરમકા હએ પ શમશાદ હએ નામ,
ગુલબદન કયું ન કરે રહે ગુલે ગુલજાર પસન્દ.—ન કીસે.
ધરકુ હએ ખાસ અએ નાદાન સીકાતે જાતી,
બહો તો કાફીર હએ કરે ઇસકા તો ઇનકાર પસન્દ.—ન કીસે.

[ગુલબદનકો શમશાદકો દેખ કર ફરેફતા હોના.]

ખરહુન્સ—રાજલ—ચમને કુચએ જનાંએ સદા આતી હએ—તર્જ.

ગુલબદન—

કયા પરીજાદ રહે ઇનસાન હએ મુબહાન અહ્નાહ!
કયા અદા ઇસકી હએ કયા શાન હએ મુબહાન અહ્નાહ!—કયા.
ફરકા બઆ હએ રહે વાકે હએ ફરજન્દે પરી,
ખુદકા વા કોઈ ગીનમાન હએ મુબહાન અહ્નાહ!—કયા.

મજકુર તર્જ.

સુતુબર—

દીન ફરેખ ઐસા રહે દીનદાર હએ અહ્નાહ અહ્નાહ!
જસને દેખા બહો તતબગાર હએ અહ્નાહ ? અહ્નાહ!—દીન.
તેરે ઇનકારસે આજુદા હએ શાહે ખુવાં,
અએજકી ખીએ કયા તલવાર હએ અહ્નાહ અહ્નાહ!—દીન.

ભએરવી—ગજલ—લખસે લખ ઓ લાભાર—તર્જ.

ગુલબદન—

હું અહાહ અહાહ ગએજ ધસ ફાલીલકા મુઝ નખચીર પર,
ખાડકા ડોરા શીકત હએ અખરએ શમચીર પર.—અહાહ.
નો તસબર જેહનમે ગુજરાયા ખાલીલ હો ગયા,
રેના આતા હએ મેરી તફદીરકો તદનીર પર.—અહાહ.
ખાહરે આશક ખન ગયા શીરઝોન મેસામાં રહે બ્રત,
લનતરાનીકા સુખન હએ ફુસ્તકી તનચીર પર.—અહાહ.
ખાતે રખકી યાર પર તોહમત જવાનીમે લગી,
હાથીયા ચડને લગા ફુરઆનકી તફસીર પર.—અહાહ.
કીસ ફર માહુર હએ અપને યારસે ગુસ્તાખ હમ,
હજર હએ હજર ઝોર તફસીર હએ તફસીર પર.—અહાહ.

ઝીન્ઝોટી—ગજલ—કીસીકા દર્દ દીલ જાલીમ—તર્જ.

શમશાદ—

‡ મએં પુઝસે કહે નહીં સકતા સુખન અએ યાર નાજુક હએ,
ન ખાંધ ધસ દીલકો અપની જુદકસે રહે તાર નાજુક હએ.—મએં.
કરં મએં હાલ કીસ કીસ તરેહ જાહીર, સંખત મુશ્કીલ હએ,
કે દીલસેબી જુવાદા ખાતીરે દીલદાર નાજુક હએ.—મએં.
અદા કર ધસ ચમનમે નાજાતક આહીસ્તા અએ બ્રતબ્રત,
નેહાયત પરદએ ગોશી ગુલે ગુલજાર નાજુક હએ.—મએં.
મુઝે મન હાયસે દે બ્રતકર મેરી મોહબ્બત પર,
સમજ નાદાંકે તારે દોસ્તી ખીસીયાર નાજુક હએ.—મએં.

આસાવરી—ગજલ—ખુદીકી પરસ્તીશ—તર્જ.

ગુલબદન—ન હો ધરકુ પુમકો ગંવારા હમારા,
તો દીલ ફેર દો અએ દીલઆરા હમારા.—ન હો.
મોહબ્બતકે માઆને હએ રહે દીલ રહે એક,
હમારા પુમહારા, પુમહારા હમારા.—ન હો.
રહે બહો દોર હએ અપના, અપના ન હોતો,
પરાયા હો કેસા ખ્યારા હમારા?—ન હો.
ખડે દીલમે મેરે પુ આયા પ કબ હો,
તેરે છોટે દીલમે ગુજારા હમારા?—ન હો.

હું શાહરે લખનવી જનાબ “માહુર” સાહેબ. ‡ લા આલમ.

બરહુન્સ—ગજલ.—ગર હમને દીલ સનમકો દીયા.—તર્જ.

શમશાદ—

તસલીમ લે હમારી હમ આએ દીલરૂખા ચલે,
કદ્દમા પ નકુદે દીલ તેર કરકે શીદા ચલે.—તસલીમ.
જી બરકે સચેર કેસી હો ગુલજારે દહેરકી ?
મીસ્લે સખા હમ આએ યે મીસ્લે સખા ચલે.—તસલીમ.

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન—

આતેહી જાતે હો અજી કયા આએ કયા ચલે ?
તસકીન દેને આએ તો ઐર જી દુખા ચલે.—આતેહી.
હમદમ ન જાને દું મએં વુઝે રાજે હૈશ તક,
દસ્તે કળા પ કુખ્જા જો કુચ્છમી મેરા ચલે.—આતેહી.

મજકુર તર્જ.

સુનુબર—

જુતખાંનિસે નીકલ આરે ધરમે ખુલકે ચલ,
કાશીર વુ જુત પરસ્તીસે દીલકો ઊઠાકે ચલ.—જુતખાંનિસે.
જખતકકે તેરે ચારકી કામીલ કંશીશ ન હો,
તખતક ગલીસે ઊસકી વુ મુહકો ફીરાકે ચલ.—જુતખાંનિસે.

[ગુલબદનકા હિન્નેહાંન લેનેકે લીધે સુનુ-
બરકા લે જાનાં શમશદકો મુસખખર
કરકે ઐર મુતહૈયુઃ હોનાં ગુલબદનકા.]

જીસા—ઝીન્ઝાટી—ગજલ.—કયા રંગ ખીગડને લગા.—તર્જ.

ગુલબદન—

* કયા આએ તુમ જો આએ ધડી દો ધડીકે ખાચદ,
સીનેમે હોગી સાંસ અડી દો ધડીકે ખાચદ.—કયા.
કયા રોકા અપને ગીરીયાકો હમને કે લગ ગઈ,
ફેર પોહી આંસુઓંકી ઝડી દો ધડીકે ખાચદ.—કયા.
અદલાહરે ! જોચક સીનેસે હર આહે બે અમર,
લખતક જો પહોંચીમી તો ચડી દો ધડીકે ખાચદ.—કયા.
પરવાના ગીઈ શમ્મકે શમ દો ધડી રહા,
ફેર દેખી ઊસકી ખાક પડી દો ધડીકે ખાચદ.—કયા.
કયા જાને દો ધડી બેહો રહા જોકે કીસ તરફ,
ફેર તો ન ડચેરે પાવ ધડી દો ધડીકે ખાચદ.—કયા.

[જાનાં ગુલબદનકા બેકુરારી કરતે હુયે.]

બાબ પહેલા—પરદા ચૌથા.

૬૨ પાર.

[સખકા મીઝ કર સમરવર બાદશાહકી
આમદ ગાંના.]

બરવા—રાજાલ.—કીસ તરફ બાવર કરે.—તર્જ.

સખ—શાહ સમરવર આપે શાપે બારાકી સરખમ કરે,
સર્વ કદ તાઅજમ ઉનકી કબુ ન ઊઠ કર હમ કરે.—શાહ.
એક જમાના હપે નેહાલ ઉનકી નસીમે અદલસે,
નાખલે તર સુપે શજરકો આંસુઆંસે નમ કરે.—શાહ.

[આનાં સમરવરકા ગુલબદનકો હમરાહ લે
કર ઐર તખ્તપર જુલુસ કરમાનાં.]

જીતા હુમરી—મએંતો દેસ બ દેસવા ધુંડ ફીરી—તર્જ.

ગુલબદન—

બને સરજનકો ખીસરાએ દીયો, કીત હપે બહે સરજનદાર મોરા.
બને.

એક નજર દીખલાએ ઝલક, નએંન ઢાંપ ગયો હપે બાર મોરા.
બને.

સુધ ખાએ ગયો હપે, દીખા નએંનાં, નએંન નીન્દ રહી નતો અંગ અએના
મએંતો રાએ રહી હું દીન રએંના, નાહીં આંસુકા વુટત હપે તાર મોરા.
બને.

મજકુર તર્જ.

સમરવર—

કાહે તજપ તજપ ધ્યારાવત હપે, મોરે તનકે સુખ, મોરે મનકે સુખ.—કાહે.
સોહાવતી કન્યા, અપતો બહી, સખ જગ જનકે રાજનકે સુખ.—કાહે.
સીન્ધ રાજકે આપે હલકારે, કથમોર પતીકે પલકારે
તોરે દરસ સરસકે ઝલકારે, બહે માંગત હપે નઅંનનકે સુખ.—કાહે.

[સુદનાંકા કથમોરકે રાજકી આમદ ગાનાં.]

જીલા મસનવી—ખુદ રાજાજીકે રખે શાદ કામ—તર્જ.

મુદ્દા—

બડે ઇસ્સે ઇફ્તખાલ મહારાજકે, રહે વાલી હમ્મે કશમીરકે રાજકે,
તલખગાર શાહજાદીકે હો કર આએ, અખ આગે ઇરાદે નો સરતાજકે.
બડે.

[વાલીએ કશમીરકા આંના ઐર શર્તે
આદાબ બજનાં.]

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન—

જરા સચ કહો મેરે સરકી ફસમ--મેરે ઇસ્કકા ભરતે હમ્મે આપ દમ!
ચુડેલાંસેબી કયા હમ્મે કશમીર ઉજાડ--નો આએ યહાં મુઝપે કરકે કરમ.
અચાજ કોઈ ઐરકો ધુંડ લો--ભતીજી તુમારી કહાતી હમ્મે હમ.

મજકુર તર્જ.

સમરવર—બસ અખ તુ અએ ખેરી જુવાદા ન બક,
કોઈ ઐસે શાહકોબી દેતા હમ્મે જક.—બસ.
અએ બાઈ મુઝે આપ કીજે માઆફ,
બકા ઇસને બેહુદા નહીં ઇસમે શક.—બસ.

કડયાંન—રાજાલ—મુઝા દીલ મત રા.—તર્જ

વાલીએ કશમીર—

હિસ શકર લખકી બલા ખાએ ન કયું કર ગાલીયાં,
ખરવે મીઠી જીસકી જુઁ ફન્દે મુકરર ગાલીયાં.—હિસ.
જાંકી તાઅરીફબી દીલસે બુલા દી એક લખત,
ઐસી પ્યારી પ્યારી હમ્મે તેરી અએ દીલબર ગાલીયાં.—હિસ.
એક ગાલી દુસરીકી રખતી હમ્મે કયું મુન્તજર?
અએ પરીપએકર લખાલખ મુંહમે તુ બર ગાલીયાં.—હિસ.
દેદ તેરી ગાલીયાં સખ હમ્મે હમારા દીલ વસીઅ,
તંગ આઈ તેરે છોટે મુહંકી અન્દર ગાલીયાં.—હિસ.

જીલા-ગાડા—ગજલ.—અરે મોહે છાંડ તુ કલાહરે.—તજી.

ગુલબદન—

બોહા મસત હયે માન યા મત માન હયે મહેમાન હમ,
ઠોકરોસે લાયે હજરતકા બજા ફરમાન હમ.—બોહા.
પારે નાજ અપના હયે બાગી દય મરોગે બોઝસે,
અયે ખમીદા કુદ ન સમઝે કયું તુમહે નાદાન હમ ?—બોહા.
ધાંસસી દાડી હયે મુંહપર તીસપર હયે ચરનેકા શૈક,
અયે જનામેઆલી તુમકો સમઝેયે ઈનસાંન હમ.—બોહા.
જાઓ યાંહાંસે સીંધે સીંધે અયે ખમીદા કુદ શીતાબ,
થુક દેગે વર્ના મુંહપર આપકે ઈસ આંન હમ.—બોહા.

મજકુર તજી.

વાલીએ કશમીર—

હમ વસીએ જઈ મીલને આએ કયું કમ જઈસે,
દોનુ મુંહ મીલતે હયે જો મીલતા હયે જઈ હમ જઈસે.—હમ.
હુસ્તકે દો ફતરોસે જીનકા કે છલકે જઈ દીલ,
ધરકે કબ મજરૂકે હોગા એસે બરહમ જઈસે.—હમ.
માદદા હમેવાનકા હમેવાંસે હોતા હયે રશુઅ,
આદમીકે બરએ સગ મીલતે હયે આદમ જઈસે.—હમ.
અયે સમરવર શાહા હમ જીતે હયે લો તસલીમ તુમ,
જક બીઠાઓગે મગર ચહે દુખતરે કમ જઈસે.—હમ.

[જનાં વાલીએ કશમીરકા પેચોતાબ પાતે હુવે,
મુદલાંકા શહે હરાનકી આમદ ગાનાં.]

પાહાડી ઝીન્ઝોટી—પુશીસે કાટ લે દીલદાર.—

મુદલાં—અલમદારે આશુદ બરજીસો કયેવાં,
કે આમદ સાહેબે આલમ જે હરાં.—અલમદારે.
બરાએ બી સજાવારસ્ત તાઅજીમ,
કે તાઅજીમથ કુતન્દ શાહાને દૌરાં.—અલમદારે.

[સાહેબે આલમકા આંના, ઐર તાઆ-
જીમ બજા લાના.]

જીલા બરહુન્સ—ગજલ—ગારમે ગમકે તુ આખેર.—તર્જ.

સાહેબે આલમ

|| મુએસર કરદમ સુરીદ અમ્મા ખીયાલત દર સરસ્ત,
આખગરે પીનહાં તહે ધં તોદએ ખાકસ તરસ્ત.—મુએસર.
ગર મોહખત દરમીયાં આમદ તકદુક ગો મબાશ,
શીરે માદર દર હજાવત બેનીયાજ અજ શકકરસ્ત.—મુએસર
અજ ખદંગગત મુરગે દીલ પહેલુ તબરકશ મીજનંદ,
કજદરેં યક દસ્તા પએકાં વજનીરેં મુસ્તે પરસ્ત.—મુએસર.
બરતા શુદ હરઅન્દ દુર યક બાહરે માઅની હાતોરા,
માઅનીએ મરદમ હયાબા માઅનીએ મન ગૌહરસ્ત.—મુએસર.
બાતો શીરીરા નસનજદ કોહકન દર દીલબરી,
દર તરાજુ ગરેં યકસુ સંગ યકસુ ગૌહરસ્ત.—મુએસર
ભએરવી—કુમરી—રાજ પુત લાવે રસીયા.—તર્જ.

ગુલબદન—

મોહખતકા રહેભી ભલા કોઇ સીન હએ,
જૂઝફીકી રાતેં હએ મરનેકા દીન હએ.—મોહખતકા.
બ ધં રીશા ફીશ મુઝસે આએ ખ્યાહાને,
હયાબી પુમહારી કોઇ શર્મની ન હએ,
અએ અખ્યા રહે મુઝસી પરીપર હએં આશકે,
ખામીસ ધનસે નાદીમ, ખજલ ધનસે જીન હએ,
ફીયાસ આપકાહી બસ અબ મુમતહીન હએ.—જૂઝફીકી.

કહ્યાંન—ગજલ—ખયાં કરતો હમસે—તર્જ.

સમરવર—મએં તંગ આ ચુકા તુઝસે અએ ગુલબદન,
નહી શાયાં ઇસ શાહાકે રહે સુખન.—મએં.
રહે હએં સાહેબે આલમ અએ બેખબર,
કહાતે હએં ધન રાજેં શાહેજમન.—મએં.

|| રહે ગજલ જનાબ મોઅદના અલફાબ મીરજાં બેદીલ
સાહેબ મલેકુરશોઆએ સલફે ફર્સકી હએ.

મજકુર તર્જ.

ગુલબદન — હો શહે જુમાં યા શહે આસમાં,
 નહીં માનવી મએ કીસીકાબી હાં?—હો.
 પીદરસા મેરે હએ સીનો સાલ ફેર,
 કયું દુખતરસે આએ ખ્યાહાને યહાં?—હો.

[નાદીમ હો કર સાહેબે આલમકા સર ઝુકનાં.]

ભએરવી ગજલ—બુલ બુલે શએદાને પુછા.—તર્જ.

સાહેબ આલમ—

નાઝીમીદ અજ દરગહત અએ શહે ખુશાં મી રવમ,
 આમદા બુદમ મન ઇંજા શહે ગીરીયાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.
 અએ બુતે કાફીર અદા મન કર્દાઅમ અજ તો વફા,
 તાકઅે જેતો પીતમ જફા અએ નાં મુસલમાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.
 રહમે ન દારી સીનઅત ઇં આદતે દેરીનાઅત,
 તંગ આમદા અજ કીતઅત મન મુએ ઇરાં મી રવમ.—નાઝીમીદ.

[જનાં સાહેબે આલમકા નાસીપાસ હો કર
 ઔર મુહલાંકા જંગલીશાહ ઔર શા-
 એરે શાઈરાંકી આમદ જતાંના]

પાહાડી ઝીંઝોટી—અગર તુને દમે ઇન્કાર મારા.—તર્જ.

મુહલાં—ખુદા શાહકો હમેશાં શાદ રખએ,
 દમે માફશર તલક આપાદ રખએ.—ખુદા.
 અજબ આયા હએ એક ઔરબી તમુના,
 પસન્દ હસકો કહીં જહલાદ રખએ.—ખુદા.

[આના જંગલીશાહ ઔર શાએરે શાઈરાંકા.]

બીલાવલ—ગજલ—આવો પીતમ આવો પીતમ—તર્જ

શાએરે શાએરાં—

શાએરે સદ શાએરાં હું. શાએરાને શાઈર હું,
 રખતા અપને જીમે ગુમાં હું, શાએરાને શાઈર હું.—શાએરે.
 અફસહુલ કુસાહા નામ મેરા, અબલગે બુદગા કાંમ મેરા,
 શીરી સુખત મએ જદુ બયાં હું, શાએરાંને શાઈર હું.—શાએરે.
 જંગલકે યહે શાહ જંગલી, મએ હું શાઈર વાહ જંગલી,
 ઇન રાજેં સાહેબાંને જમાં હું, શાએરાંને શાઈર હું.—શાએરે.

અ પી યા ત .

સમરવર—હુવા સખકો માઆલુમ ખુદ અફઝસે,
કે તુ શાધર હોગા ધસી શકલસે.
તરાહકા મયે દેતા હું મીસરા તુઝે,
બતા મીસરએ સાની કહે કર મુઝે.

મુ ૬ સ .

તુઝકો અયે આહમક ન થું કરતી હીમાકૃત આહીયે,
શાએરાંને શાધર-એ હીમાકૃત કરનેકોભી કુચ્છ લીયાકૃત આહીયે.
જંગલીશાહ—શાએરાંને શાધર અબતો તુઝકો ખલઅત આહીયે,
શાએરાંને શાધર-જંગલીશાહ સાહેબ, તુમહારી બસ ધનાયત આહીયે.
મયેને તુમકો ધંરકે શહેઝદાંને નો લીખ દી ગજલ.
ગાઇયે હો આપકે મતલબકા હયે પેહી મહલ.

જુલા—ઝીન્ઝાદી—ગજલ—કોઇ ઘડી ન વસ્તકી.—તર્જ.

જંગલીશાહ—

જૈસા ચલાએગી તુ ચલુંગા તમામ રાત,
આંખોસે તેર તકવે મલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
તેર જગાએ જાગું મયે, તેર મુઝાએ સોગી,
ખીજમતસે એક જરા ન ટલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
અયે શાઅઝાદ ન ખ્યાર કરેગી નો તુ મુઝે,
મયે શમઅકી તરાહસે જલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
ગઝબા નો તુઝકો નીન્દકા હોગા મેરે સનમ,
મયે નામે વસ્ત તકભી ન લુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
અયે યુઝ નો અપને લાએ મુઝે તુ નીકાહમેં,
ખુશ દીતકો ઐર કુના ફલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
શાએરાંએ શાએરાંકી એ લીખખી હુવી ગજલ,
ગાગા કે તેર દીનકો મલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.

અમાંચ—ગજલ—આજ કાના માહે લીનો.—તર્જ.

સમરવર—કર દે યહાંસે દુર દોનુકો અયે આહલેકાર તુ,
જંગલી એ ગુસ્તાખકો પચાસ દુરરે માર તુ.—કરદે.
શાએરાંને શાધરકોભી લાત મુકકો ધૌલ દે,
શાએરાંકી સીનામે ખાલ હસકી લે ઉતાર તુ.—કરદે.

મુ સ દદ સ .

જંગલીશાહ—સજા દેતે હો મુઝકો ધસ તૌરસે?
 ન જનાં મેરા મરત્યા ગૌરસે.
 લરજ જાએગે તુમ મેરે દૌરસે,
 ન સમજાંકે કાંમ હએ કીસી ઝૌરસે,
 ચડા લાજિંગા તુમપે જંગલકી ફૌજ,
 કરં પરત ઉરસે તુમહારા ચહે ઝૌજ.

શાએરે શાએરાં-કહાતા હું મએ શાએરે શાએરાં,
 તુ માહમુદ હએ ઝૌર મએ શીરદોસી હાં?
 તેરી હજોમં ગર જો ખોલું જ્યાં,
 તો શીરદોસીસાહી કરં મએ બ્યાં,
 “પરતારજાદા નીયાયદ બકાર,
 અગરચે ખુવદ જાદએ શહરયાર”

[લે જનાં ચોખદારકા જંગલીશાહ ઝૌર
 શાએરે શાએરાંકો ધકકે માર કર.]

બ એ ત.

સમરવર—તેરી ખાતીર કીતને શાહ મુઝસે હવે બેરી ખકા,
 દેખુ અબ કૌન આતા હએ હોનેકા તેરા દીલરબા.

[મુદલાંકા શમશાદ ગવૈયેકે આમદકી ખબર
 શાહકો દેના.]

જીલા—અરે લાલ દેવ ધસ તરક—તર્જ.

મુદલાં—હુવા કહેતે કહેતે મુઝેબી ફલક,
 કે શાહજાદીકે કૈસે હએ મુસ્તહક.—હુવા.

ગવૈયા હએ કયા ઉસકી ખુન્યાદ કયા ?

બહો શહેજાદીસે બ્યાહે ખાત હએ અદક.—હુવા.

[આનાં શમશાદકા તમ્બુરા લેકર.]

ખમાંચ—હું મરી—દરસન ખીન અખીયાં.—તર્જ.

શમશાદ—હએ ઝૌરબી તો કોઈ ખરીદારામે,
 તેરી જુદ્દોંકે બહોબી હએ મારોમે.—હએ.

તેરા ખુલખુલે નાલાં અએ રફે ગુલ,

પડા તડપે હએ ઝૌરખી ખારોમે.—હએ.

[ખાદશાહકા પરેશાં હોનાં, ગુલબદનકા
 શમશાદકો ગવૈયેકે લીખાસમે દેખ કર
 હએરાન હોનાં.]

ખ મ્સા .

મુદલાં—હોવે શાહજાદીકે જો પારાંમે,
 એ સલીફાયા તાજદારામે ?
 એ ગવૈયા હએ જાં નીસારાંમે,
 તાકે મશહુર હો હજારાંમે,
 હમબી હએ પાંચવે સવારાંમે.

બરહુન્સ—હું મરી—અએ દાદગર હએ.—તર્જ.

ગુલબદન—માહેની જાને હએ માહે પ ડારી,
 સરસ સુરત એતો વોહી હએ ખ્યારી.—માહેની.
 રાજ કુંવર થા બેહો એ હએ ગવૈયા,
 જાવત હએ સુધ મારીરે.—એતો.

બેહાગ—રાજલ—હમારી મદરીયાં કેસે સુની.—તર્જ.

સમરવર—

કયા અએ ગવૈયે શાહજાદીસે કરને આયા શાદી તુ,
 મજનુ હએ, યા આહમક હએ, યા વાહશતકા હએ આદી તુ?—કયા.
 કેસે કેસે શાહે જામાં યહાં આએ હએ એ કરકે ધ્યાં,
 બેહોતો બીઠા કર જુદાત ગએ કયા લેગા મુબારકબાદી તુ?—કયા.

બરહુન્સ—રાજલ—આજકા એ દીન હએ મુબારક.—તર્જ.

શમશાદ—ફાસીદ કીસીકા આતા નહીં હએ ધંતાબમે,
 બાંધી કમર હએ મએનેતો કારે સવાબમે.—ફાસીદ.
 બાગે ધરમકે શાહકા શમશાદ હએ પીસર,
 ફાસીદ મએ બનકે આયા હું ઊસકા જનાબમે.—ફાસીદ
 ભિજ હએ એક ખવાસ કે રકૂફાસ બેહોભી હએ,
 ઉસકા હુનરભી દેખો ન દેખો જો ખવાબમે.—ફાસીદ.

[આનાં સુતુબરકા બધાવા ફુલોંકા કરતે હુવે
 એર નાચો ગાનેસે સબ મજલીસકો
 દંગ બનાનાં.]

કહયાંન—ગજલ—કુખ કર દીલમે મરે.—તર્જ.

મુનુબર—

=મીલે ન દુર્દલી સાફીસે યા શરાબ મીલે,
મરે સવાલકા કયા દેખીયે જવાબ મીલે.—મીલે.
શુગુફા રહ હો ઉસકી મુઝે સવાબ મીલે,
દીવાળે ફાતેહા યુનયુનકા જો ગુનાબ મીલે.—મીલે.
અજનસે ઉસને દીયા હમે જુસે જો જેઆ થા,
ગુલોકો રંગોયુ મુરખુનકો પેચોતાબ મીલે.—મીલે.
ફલકકી આલ ન ચલ અમે મહે સીપહેરે જમાલ,
ખહોતસે ખાકમે ધર ખાનોમાં ખરાબ મીલે.—મીલે.
બહો રખકો દેખોતો હો હુસ્ને ખાલો ખત નોઆલુમ,
મુતાલેઆ કરે તા મતલમે કીતાબ મીલે.—મીલે.

બેહાગ—ગજલ—આશકકી યાદ કયું ન કરે.—તર્જ.

ગુલબદન—

¶ બરસોંમે મરે યારકી લે કર ખાબર આઈ,
મુદદતમેં તુ ઓ બાદે સખા રાહપર આઈ.—બરસોંમે.
અલ મોન્નતો લીલાહા હુવે વસ્લકે સામાંન,
લે શાદ હો દીલ મુદદતે હીજરાં બસર આઈ.—બરસોંમે.
યાર આતા હમે,યાર આતા હમે,દીલ કહે ચુકા મુઝસે,
યાં તુઝસે ખાબર પેશતર ઓ નામાંબર આઈ.—બરસોંમે.
પુછો ન કોઈ મુઝસે કે ફાસીદને કહા કયા,
કુચ્છ અપની ખાબરબી ન રહી બહો ખાબર આઈ.—બરસોંમે.
દીખજાએ ખુદા ફેર ન તેરે રહે સીવાહકો,
કાકુર હો બસ ઓ શમે હીજરાં સહર આઈ.—બરસોંમે.

= લા આલમ.

¶ હસ નીશાનકી ગજલેં જનાબ નવાબ રોન્દ સાહેબ
શાએરે લખનવીકી સમઝના.

કાફી—હોરી—મારી અંખીયન ફડક રહી—તર્જ.

સમરવર—

મુઝસે કહેવી હયે થું બરમલા, અચપલા, કાટું તેરા ગલા.—મુઝસે.
પસંદ ધતને શાહોંકોતો કી ન વુને,
તેરા જ કીધર અબ ચલા.—અચપલા.
એક રન્ડી ઐર એક સાજુંંદા પએગામ,
લાએ તેરા ગમ ટલા.—અચપલા.
ન રહેને ઠીકાં હયે, ન જાને મકાં હયે,
હુવી કથું દીવાંતી ભલા.—અચપલા.

[સુનુબરકા અફસું કુંકના, મહેલકા ગાએબ
હોના, ઐર સામને એક રોશન શહેરકા
નજ આંના.]

જુલા-પાહાડી-ઈંચેજી તર્જ-મેહેર હમપર ઐ ગાફાર-તર્જ.

સુનુબર—એ શાહા હયે સુલતાન—હયે મુદકબી રીદવાંન,
લાસાની હયે ધનસાન—તુ માંન યા મત માંન.—એ.
બહો સબકા હયે સરતાજ—કોહકાફ તક હયે રાજ,
બહો કૌન હયે જો આજ—ઊસકો ન દેવ બાજ.—એ.

[સુનુબરકી કરાંમતસે રોશન શહેર દેખ
કર સમરવરકા અપની બેઠીકો રોશન
શહેરકે તરફ જાનેકો ધનજત દેના.]

સારંગ—ગજલ—તુમ અપની ચક્કમ મસ્તકા.—તર્જ.

સમરવર—બસ આજહી સીધાર ન કર કલકી દેર તુ,
કાસીદકે સાથ જા હસે ખાલી ન ફેર તુ.—બસ.
આશકુ તેરા સમાપ મલક અર્જ પર મલીક,
આલમમે જો જબર હયે, સમઝ ઊસકા જેર તુ.—બસ.
અબ તેરે દહોં ગમકી મુઝે શીકહી નહીં,
ધર ઊસકે હરએક એશસે હોવેગી સેર તુ.—બસ.

મજ્જુર તર્જ.

મુદ્દત્તાં—શાહજાદી સાથે આપકે હમકોની લીજીયે,
 જામે ખુશીકે સાથે રહે જમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 સોહાબતકા શાહદ આપકી હમપરની હો અસર,
 હો કર ખુશી તો જાતે હો ગમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 જાતે હો વુમ ધરમમે જો ગમકે વાસ્તે,
 તો હમસે મુદ્દત્તાં સાહેબે હમકોની લીજીયે.—શાહજાદી.
 ઝી ઝોટી—ગજલ—એક સખ્ત પરી—તર્જ.

ગુલખદન—રખસતકા અગ્ને પીદર રહે હમારા સલામ લો,
 મુદ્દત્તાં—મુદ્દત્તાંની જાતા હમે રહે દુખારા સલામ લો.—રખસત.
 સુનુખર—કરકે સલામ જાતી હું શાહજાદીકો મએ લે,
 રામશાદ—શાહજાદેકે ખુસીર જહાંઆરા સલામ લો.—રખસત.
 સમરવર—દુખતર મેરી વુ અમ્નો અમાંમે ગુજાર કિન્ન,
 રામશાદ—હોતે હમે રાહી હમતો હમારા સલામ લો.—રખસત.
 [સમરવરકા ગુલખદનકો સુનુખરકે હવાલે
 કરના, સખ આહલેકારોંકા શુદ્ધ જનામે
 ખારીમે બળ લાના.]

તમામ હુવા બાબ પહેલા.

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

જ'ગલ.

[હુ.શકલ શાએરીકા ફોટો પુરાંને લીખાસ
 મે દાખીલ હોનાં.]

ખીલાવ—તરજખંદ—અદાએ તેરી રહે જાદુભરી હએરે—તર્જ.
 શાએરી—જસે કહેતી હએ દુખાં શાએરી સારી,
 જહાંમે ફીરતી હએ ધન રોજોં જો મારી.

કરે ઇસ દારમે કૌન અપ્પ મુઝે ખ્યારી,
કે મરે કુદ્દાનોમી હુવી ખવારી,
“હરીફાં બાદહા પુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”
બહો શાફર આજ કલ દુન્યામે હોતે હએ,
તો ઊરતાદોમીની મજાજતકો ખોતે હએ.
ચહે હીન્દી હાએ ! કયા ગફલતમે સોતે હએ,
સુખન જમીકા સુતકે હમતો રોતે હએ,
“હરીફાં બાદહા પુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”
કીસીકે શેઅર પર રોનકે તો પાતે હએ,
બડહાનેકે એવજ ઊસકો ઘરાતે હએ.
ચહે આપ અપનેકો જાપ નાહકે બડાતે હએ,
તો આજીજ હોકે ચહે હમની સુનાતે હએ,
“હરીફાં બાદહા પુરદન્દો કુલ રક્તન્દ,
તેહી ખુમ ખાનહા કરદન્દો કુલ રક્તન્દ.”

[આનાં શાએરે શાએરાંકા ઐર શાએરીકો મનાનાં].

કહ્યાંન—ગજલ—લટકનસે હમ જાતે જંગપર—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

શાફર, માહીર, આખીર, જાહીર, કથું ન હોવે નાંમ અપનાં,
શાએરાને શાએર રખમે જબકે તપ્પલુસ આમ અપના.—શાફર.
શાએરી તુમ હો બેગમ, ઐર મએલી દુન્યામે બેગમ,
દેખો દક્તર, સબકે અતર, કરતા હએ અપ કાંમ અપનાં.—શાફર.
શાફર મુઝસે નાદીમ હએ ઐર ફાજીલ મરે ખાદીમ હએ,
શાફર શાફર શોર હુવા હએ સબમે સુખહો શાંમ અપનાં.—શાફર.

પીલુ—ગજલ—સભામે બુલવાકે મુઝે—તર્જ.

શાએરી—કયા જેબ હમસે પાએગા ચહે તુઝકો કયા હુવા,
બજમે જહાંમે તુતો ચીરાગ હએ ખુઝા હુવા.—કયા.
શીરએાન બી ચહે, કહેતા હએ મનસુર મએંહી હું,
સબકા કલાંમ દહેરમે અન્તા અના હુવા.—કયા.
ખવાહાને ખાર ખાર હએ, ખવાહાને મુલ હએ મુલ,
ખાગે જહાંન વફૂ અપ હરએકકા હુવા.—કયા.

જીલા-અહુન્સ—ગજલ.—હવે કીસ રંગકા તેરા.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

મએં યુનળરે દુન્યામેં યુન હું કે ખાર હું,
ખયાં કર ખીખાં હું યા ફરલે બહાર હું.—મએં.
જહાંમે નહીં કોઇ શર્હર હવે મુઝસા,
મએં શોઅરાકા યુનતાને આલી વીકાર હું.—મએં.
એ જંગલમે શહે શએરાંકા જો આવે,
તો દેને શીકરત ઊસકો મએં અબ સવાર હું.—મએં.

મ જ કુ ર તર્જ.

શાએરી—

તુ આપ અપનીહી મારે હવે લાફ હમસે,
અહાતા હવે ફેર કેસા ઇનસાફ હમસે.—તુ.
નહીં અગરફે હાલ હો કાએલે કાલ,
અએ સીફલે કયા તુ હોગા અશરાફ હમસે?—તુ.
તુ મુજરીમ જહાંમે મએં દુન્યામેં રૌનફે,
ગલીજ હોગા તો હોગા કયા સાફ હમસે.—તુ.

જીલા-અરહુન્સ—ગજલ.—ખઅર લેરે મસીહા.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—હવે હવેં હાએ ! હમ અદનામ તુઝસે,
હમે કયા શાએરી થા કાંમ તુઝસે.—હવે.
બ મુશકીલ તેરસે હમને વફાકી,
જફાકા સહેલ હવે ઇનઆમ તુઝસે.—હવે.
માલેગા અબ ન તુઝસે તેરા કાશીર,
ગરજ કયા રૌનફે ઇસલાંમ તુઝસે.—હવે.

મ જ કુ ર તર્જ.

શાએરી—જો હમ એસે ખાયાતી ન હોતે,
સીફાતી તુમમે ફેર જતી ન હોતે.—જો હમ.
અએ જંગલી તુમમે ગર આ કર ન ખરતે,
તો ફેર શહેરાંમે દેહાતી ન હોતે.—જો હમ.

[જનાં શાએરીકા બીડક કર શાએરે શાએરકા.]

કાફી—હોરી.—રંગ ડારા માહેકો તુને રંગારી.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—નહીં શાએરી હોતી અએ રામ અફસોસ,
કરેં જાકે હમ ઝૌર કોઈ કામ અફસોસ.—નહીં.
તનાથ અબ કરેં જાહેલીકો કહીંસે,
મેરી પહેલેથી ંહો દીલઆરામ અફસોસ.—નહીં.
શહે જંગલી હએ ંહો જો જોહલાકા સુલતાં,
છુડાએગા અપના ંહો ખુશ કામ અફસોસ.—નહીં.
[આના જંગલીશાહકા પરેશાંન હો કર.]

જીલા—અહુન્સ-લાવની.—ગુલ અમનમે ખીચ્છુ.—તર્જ.

જંગલીશાહ—તુ અએ શાએરાંકે શાફર રખ હોશીયારી,
ગયા લેકે ગવૈયા મેરી દીલબર ખ્યારી.
મએને ગુલબદનકો દેખા જાતે જાતે,
થા સાથ ગવૈયા ઊસકે ગાતે જાતે.
અલો ધુંડે કહીં મીલ જાએ ંહો આતે જાતે,
હોતી પહેલે ખબર તો ફન્દે લગાતે જાતે.
ઊઠો નીન્દસે કરે અબબી કુચ્છ બેદારી,
ગયા લેકે ગવૈયા મેરી દીલબર ખ્યારી.—તુ.
મજ કુર તર્જ.

શાએરે શાએરાં—મેરી શએરીને મુઝસેબી મુંહ ફેરા,
તુમ જાહેલીસે હાથ મીઝાદો મેરા.
હમનેરખમે ખીયાલ હએં લાખોં ગાને બનાએ,
સબ તુરરે કજગીવાલોકોબી હરાએ.
પર ન શાએરીકે દયાંનમે મજમું આએ,
બસ જાહેલીકો લાયક હમને પાએ.
અલો જાકે કરે માઅશુક પ અપની ઘેરા.—તુમ.
[જનાં દોનુકા.]

બાબુ દુસરા—પરદા દુસરા.

૦૧ ગાલ.

[દેવકી કાનારે પર ગુણવદનકે આગે ગાતે
હુવે દીપજાઈ દેના શમશાલકા.]

કલ્યાન-એ. પાલી-શબ્દ. —આપકા મુલકાં હું—તર્જ.

શમશાલકા—* * આહીયે અભિજ્ઞાન જીતના વાહીયે,
પહે અગર આહીયે... આહીયે—આહીયે.
ગાનકે તેરે... સમજાયા દીધા,
બારે અગર હાથે... આહીયે—આહીયે.
દેવકી... પાલી... બેના...
મુંદ છુપાના હના... આહીયે—આહીયે.
ગરીબ હના મહા... વા...
અગર... આહીયે—આહીયે.
આગે... આહીયે—આહીયે.
આપકે મુલકાં તે દેના... આહીયે—આહીયે.

સાચું—સાચું... આહીયે—આહીયે.

ગુણવદન

* બે... આહીયે... આહીયે.
પહે મુલકાં તેરે દેના... આહીયે—આહીયે.
દેવકી... આહીયે—આહીયે.
તેરી વા... આહીયે—આહીયે.
દીપજાઈ... આહીયે—આહીયે.
ન દેના... આહીયે—આહીયે.

* * ઈસ નીશાંકી ચાલે... આહીયે—આહીયે.
દુસરા... આહીયે—આહીયે.

પીનાદે એકસે સાફી જો હમસે નકરત હએ,
પીવાલા ગર નહીં દેતા ન દે શરાબ તો દે.—બેહા.

અસદ ખુશીસે મરે હાય પાંચ ફુલંગે,
જો બેહા કહેગા મરે આજ પાંચ દાખતો દે.—બેહા.

[સો જનાં ગાને ગાતે ગુન્ગાદનકા હૈજકે
કીનારે પર]

મજ કુર તર્જ.

શમશાદ—

૧ સાદાર એક ખુતે ગુન્ગા-દહન મુઝકો દીયા,
મરે અજ્ઞાહને બેખાર ચમન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
બાસએ ખાલે પરી હુંગા ચેહી હએ તાઅનીર,
ખવાબ મેં હુરનેં હએ મુસ્કે ખુતન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
ઝૈર અજ્ઞાહસે કયા દૌલતે દુ-યાં માંચુ,
ચહે અતા કમ હએ ખુતે સીમીયદન મુઝકો દીયા.—સાદાર.
નાનેહાલે ચમને હુસ્ન જીસે કહેતે હએ,
ઐસાહી યાર ચહે અએ ચર્ખેકોહન મુઝકો દીયા.—સાદાર.

[સુનુબરકા હૈજકે નીકલ આનાં]

ઝીન્જોટી—બએઠીયા મએં કાફમે.—તર્જ.

સુનુબર—

જકે અએ શમશાદ અપને મહલકો તુતો સંવાર,
દેખ હમારે જલ્દસે કયા હોતા હએ ઇજહાર.—જકે.
ઇસકે પીદરકો બી ખુલાતી હું મએં જ કર વાં,
આજ મીલગી તુઝસે બેથક તેરી ચહે દીલદાર.—જકે.

[શમશાદકા જનાં, સુનુબરકા ગાયબ હોનાં
હૈજમે, રાહમે મુલ્લાંકા સુનુબરસે અ-
લગ હોનેકે સખ્સમે જાહેલીકા મુલ્લાંકા
સતાંતા, મુલ્લાંકા ધબરાતે હવે આનાં.]

પીલુ—કાહુરવા—રે રે કર કયા હાલ અમ્મેલી.—તર્જ.

મુલ્લા—

ખદ્દુરત જો જાહેલી મુઝે દાંમમે લાને ચાહે હએ,
પડે ગલે જો રન્ડી મેરે કામમે આને ચાહે હએ.—ખદ્દુરત.
જુલેસેલી એસી કાહ્યાકો ન કુલુલુ મએં ધુ ધુ,
જ મેરા ખસ શાએરીં કે દાંમમે જાને ચાહે હએ.—ખદ્દુરત.

[સીઆહર જાહેલીકા દાખીલ હોનાં, એર
મુલ્લાંકો મનાનાં.]

પીલુ—કાહુરવા—ખએઠરે જાની.—તર્જ.

જાહેલી—દખરે ચારે દખરે—જી વુમપ નીસારે દખરે.—દખરે.

મુલ્લા—ગૌલે ખીયા ખાં, દુર હો ઇસ આં,

જાહેલી—ખાલ હમારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—ઝાલ ન જાલા, શૈતાંકી ખાલા,

જાહેલી—ખાલ સંવારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—ઝાવની આંખે, નહીં વુઝે ઝાકે,

જાહેલી—મેરે નજારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—તંગ કરેગી, જંગસે મરેગી,

જાહેલી—તેરે હએં મારે દખરે.—જી.

મુલ્લા—જાહેલી ખદ્દ હએ, હમસે વુ રદ્દ હએ,

જાહેલી—તેરે સહારે દખરે.—જી.

ખેહાગ—ગજલ—મુઝે હાએ તકદીર લાઈ.—તર્જ

મુલ્લા—મેરેસે અખસ દીલ લગાતી હએ વુ,

ન કરવુતા મુઝકો ખુશ આતી હએ વુ.—મેરેસે.

કુસમ ખાકે કહેતા હું અએ ફાહુશા,

જરાબી નહીં મુઝકો બાતી હએ વુ.—મેરેસે.

મજકુર તર્જ.

જાહેલી—નહીં બાતે હએં હમ ? નહીં તો નહીં,

હએ મેંદાંસે ખાલી જમીં તો નહીં ?—નહીં.

નહીં તુમસા કોઇ મજબૂના મુઝે,
નીગોડે તુ એસા હસીં ? નહીં ?—નહીં.
શીદ મુઝ પ હયે શાએરે શાએરાં,
તુ ઊસસા હયે જોહરા જાનીં તો નહીં ?—નહીં.

[જના જાહેલીકા મુદલાકો ધકકા દે કર.]

બ એ ત.

મુદલા—જુસ્તજુમે અબ મેરી માઅથુકકે જાતા હું મએં,
હર તરાહસે શાએરેકો હાથમે લાતા હું મએં.

[જના મુદલાકા ઝૈર આના જાહેલીકો
લે કર શાએરે શાએરાંકા.]

કાલીંગડા—કાહારવા—દેખો દેખો બગીચેમે.—તર્જ.

શાએરે શાએરાં—

તુઝે તુઝે અએ જાની જગરમે રખું,
મએં જગરમે રખું, મએં નજરમે રખું.—તુઝે.
મએંને નીકાલા શાએરેકો તેરી ખાતીર જાન,
જાહેલી મએં તેરી કસમ હું તુઝપરહી કુરબાન.—તુઝે.
મજકુર તર્જ.

જાહેલી—

સાથ ચલે ગએ ઊસકે જીસને પકડા અપના હાથ,
બએલ નહીં હએં હમ જો કીસકે હાથમે દેં નાથ.—તુઝે.

શાએરે શાએરાં—

કર બયાં તુ દીલસે મુઝકો કરવી રહેગી પ્યાર,

જાહેલી—

જીસ પર હાંગે સદકે હમ જો હોગા અપનાં પાર.—તુઝે.

શાએરે શાએરાં—

ખુશ તુને રહે ખાત કહીં હએ વાહરી મેરી જાન,

જાહેલી—

દો દીનયાં ઝૈર દો દીન વાં હમ, એસે હએં મહેમાન.—તુઝે.

[શાએરે શાએરાંકા જાહેલીસે બગીચીર
હોના ઝૈર જંગલીશાહકા આના.]

પાહાડી-ઝી-ઝેટી—ગજલ—જુસે ધરકુદા તીર.—તર્જ.

જંગલીશાહ—મળે આપ અપને ગિડાએગા તુ,
તો કયા ગુલબદનસે મીલાએગા તુ?—મળે.
મીલુ અપની માઅથુકુસે જાહે મએ,
ધંજાજ એસા કયા અબ બતાએગા તુ.—મળે.

મજકુર તર્જ.

શાએરે શાએરાં—અરે જંગલીશાહ તુમ મુતે. મેરી બાત,
નહીં જાહેલીક્કી કીસીમે સીદાત.—અરે.
ચહે એક ખીખી બસ હએ તુમહે ઝોર હમે,
કયું ધખરાતે હો ફેર ભજા નેક બાત?—અરે.
[જંગલીશાહકા ગુલબદન નજદીક સોઈ
હુવી દેખનાં.]

મજકુર તર્જ.

જંગલીશાહ—ચહે સોઈ યહાં કૌન હએ રીઝવા,
અરે જલ્દ ઈસે યહાંસે ગઠ.—ચહે સોઈ.
વોહી ગુલબદન હએ મેરી જાનેજાં,
મએ જુસહે લીયે રામમે હું મુખતેજા.—ચહે સોઈ.

[જંગલી ઝોર શાએરે શાએરાંકા ગુલ-
બદનકો ગિઠાને અહાનાં, મુખઅરકા હો-
જસે નીકલ કર તાલી બજાનાં, દો દેવકા
નમુદ હોના, સખકા ધખરાનાં.]

કહયાંન.—કમાલ મેહર.—તર્જ.

મુનુબર—અરે દેવો જલ્દ આગી તુમ,
ઈન સખકો ખોધ લાગી તુમ.
કુખજા જો ઈન પ પાચી તુમ,
મુદે ધરમમે જાવો તુમ.

ઈનકો વહાં લે જાવો વુમ,
ન ખોડ કુચ્છલી ખાવો વુમ.
મેરે હુજૂર લાવો વુમ,
ઈનઆમ તાકે પાવો વુમ.

[સુનુખરકા આગ્યેય હોનાં, દેવોંકા સખકો
ખાંધ કર લે જનાં, ગુલબદનકા નીન્દમે
ખરરાનાં,]

ખા ખસા.

ગુલબદન—અગ્યે શમશાદ ઇતના તો કર વુ ખયાં,
કબ આગે શાહબાદમે દોસીતાં.

[ગુલબદનકા આંખે ખાલ કર ધખરાનાં.]

અરે હાગ્યે! કોઈ નહીં હાગ્યે યહાં,
ગઢિયા દસા દે ગયા હાગ્યે કહાં!
ઈલાહી મેરા કૌન અખ હાગ્યે યહાં!

જીલા—સાહેબ—તેરા સર્વસા ફદ.—તર્ફ.

૧ મુઝે દેકે દીલ જાન ખોના પડા હાગ્યે,
ખરજ હાથ દોડુસે ધોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
સમઝતેયે હમ દીલ લગી દીલ લગાનાં,
સો અખ જાનકા હાગ્યે રોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
મોહખતમે રસનાસે રસવા હુવે હમ,
જમાનેસે મોહખુમ હોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
રહે જીન્દા કુરુતમે શરમીન્દગી હાગ્યે,
મુંહ અશકે નદામતમે ધોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.
કરે અલકે આખાદ અખ ગોર અગ્યે રોન્દ,
ખહોત દોનસે સુના બહો કોના પડા હાગ્યે.—મુઝે.

[જીરાજાર રોના ગુલબદનકા ગોર સુનુ-
ખરકે ગુલબદનેસે આના સીપાહીયોંકે હ-
મરાહ સમરવર શાહે જમાનકા, દોનોકા
અગલગીર હોનાં.]

મજકુર તર્જ.

સમરવર—કયું રાત્રી હયે તુ જારોજાર અયે દીલઆરા,
સીતમ એસા કીસને હયે તુઝપે યુજારા ?—કયું.
સુનુખર મુગાની મુઝે લાઇ હયે રહાં,
તેરા કરરોફર બેઠી દીખલાને સારા.—કયું.

અબી યાત.

ગુલબદન—

હયે મુગાની જાદુગરની, ઝૌર ગવૈયા જાદુગર,
દોનુ મુઝકો છોડ કર જાતે રહેં હયે અયે પીદર.
ઝુઝે યે, મજાર. યે, કાજીય યે, દોનુ પુર જશ,
બેહો પરીધી ઝૌર યા બેહો જીન યુમ હુવે હમકો બનાં.

[સમરવરકા પરેશાંન હોનાં, સુનુખરકા
હૈજમસે નીકલ આનાં.]

બએરવી.—ખીનતી હા મારી.—તર્જ.

સુનુખર—

કીયા તુઝપ કરમ, તુને સમઝા સીતમ,
કયું ખાતી હયે ગમ, દેખ જાહો હશમ.—કીયા.
કુચ્છ પડતે હયેં હમ, યહાં કરતે હયેં હમ,
દેખ મુલકે ધરમ, લે અપના સનમ.—કીયા.

[સુનુખરકા અફસું કુંકનાં, જંગલકા આ-
એબ હોના, શમશાદકા શાહી લીખાસ
મે મહેલમેં બએઠે હુવે દીખલાઈ દેનાં
એક તખ્ત પર, ઝૌર ગુલબદનકો દેખ
કર બગલગીર હોનાં.]

કહયાંન—ગજલ.—દુલહન માગે સંવારન સારી.—તર્જ.

ગુલબદન—જી ન હમ આતે હસ્તીમે મુલકે અદમસે,
તેરા શૈફ લે આયા હયે હમકો દમસે.—ન હમ.
તેરા તાજા કી કીસ્તે ઊમ્મીદ અપની,
હુવે બાહરાવર ફએજે આપ્રે કરમસે.—ન હમ.

મજાકુર તર્જ.

શમશાદ—નહીં મીલતે ગર ચાર આ કર તુમ હમચે,
તો દે દેતે જી અપના દુરીકે ગમસે.—નહીં.
પેહી બન્દેકી તો દુઆ થી હમેશાં,
પુદાવા મીલા દે તુ મેરે સનમસે.—નહીં.

[દેવોંકા લે આના ગીરફતાર કીયે હુવે
જાહેલી ઝૌર જંગલીશાહકો મઝ
શાએરે શાએરોંકે.]

અખી યા ત.

મુનુબર—કયું અએ મુજીયો અબ કરોગે ખતા ?
જંગલી—હું તાબએ જો આહો જો દીજે સજા.
મુનુબર—[દેવકો] હસેતો તુ દરીયામે જા કર કુખા,
[દેવકા લે જાના જંગલીશાહકો
ખીંચતે હુવે.]

શાએરે શાએરોં—અરે હાએ હાએ ! ફેરતો મઝેંબી મુવા.
મુનુબર—[શાએરે શાએરોંકો] તુ અએ જાહેલે જાહેલી બદ સીકાત,
સજા પાતા હએ જાહેલીકો દે હાત,
શાએરે શાએરોં—મુરાદ અપનીભી તો થી પેહી હુજીર,
[દોનોકા હાથસે હાથ મીલાનાં, મુલ્લાકા
શાએરીકો લે આના.]

મુલ્લા—મઝેં લે આયા હું શાએરી રસ્કે હુર,

સમરવર—પુશીમ તુ સાથ ઊંચ હસકે ગુજાર.

મુનુબર—[શમશાદકો] મુઝે હુકમ જાનેકા હએ ગુલઊજાર ?

ગુલબદન—તુમહે સમઝેયે હમતો ધનકે હખીબ ?

મુનુબર—બલા ઝૌસે લાએ કહાંસે નસીબ !

ગુલબદન—અએ શાહજાદે ખાહ હસેબી મેરે સાથ,

શમશાદ—લો દેતા હું અપના મઝે દોનુકો હાથ.

[શમશાદકા દોનોકો અપના રસ્તે
મુખારક દેના.]

સમરવર—કીયા હકને જેસા તુમ્હે આજ શાદ,
કીયામત તલક પુ' રહો બામુરાદ.

છલા—ઝીન્ઝોરી.—બાદે બાદે સાંવરીયા.—તર્જ.

સખ—

રહો રહો હમેશાં શાદરે, રહો હૈય તલક તુમ આપાદ—રહો.
મુશતરીઓ માહ યુલ વ સુતુબર, રક્કે કમર શમશાદરે,
ફજલસે તેરે હમને ખુદાયા, પાઈ અપની મુરાદરે.—રહો.

બાહિર પડયા છે.
વીકટોરીયા નાટક મંડલીના
હીંદુસ્તાની નાટકો.

ગુલબા સનોબર ચે કર્દ ?

ઊર્ફ

ગુલને સનોબરસે કયા કીયા ?

હીંદુસ્તાની નાટક ૪ બાબકા.

કીમત છે આના.

મજહુબે ઇરફ

ઊર્ફ

બકાવલીઓ તામુલમુદ્ક

હીંદુસ્તાની નાટક ૩ બાબકા.

કીમત છે આના.

પાક અસમત નાજનીન

ઊર્ફ

જર ખરાદ ખોરશેદ

કીમત છે આના.

જલદી છપાઈ બાહિર પડશે.

વીકટોરીયા નાટક મંડલીના હીંદુસ્તાની ખેલો.

૧ રાજા ગોપીચંદ.

૩ અણલહર.

૨ આલમગીર.

૪ ખેલો.

પ્રગટ કરનાર—જેહાંગીર ખેજનજી કરાણી,

નાં ૧૮, પારસી બજાર સીર, કોટ, મુંબઈ.

છપાઈ બાહરે પડીયુંછે.

તુતી નામું

યાને

એક બોલતા પોપટે એક ઓરત આગલ જાવન

રાત શુધી કીધેલી દીલપસ'દ અને આનંદ

આપનારી નજદીક પોનોસો વાતો.

અશલ ઊપરથી સુધરાવીને

છપાવી પ્રગટ કરનાર

અલાયન્સ પ્રીટીંગ પેરેસના મલેકો.

કિંમત સુંદર બાધણી સાથે રૂ. ૨.

પોસ્ટેજ આના રૂ.

નીચે લખેલા ઠેકાણા ઊપરથી મલશે.

કોટ—અલાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં. ૭ મરીન હસ્ટરીતમાં કરાફરડ
લીલાંગિવાલા પેરમાં બીજો મારે.

„—મી. જાંહંગીર ખેજનજી કરાની, પારશી બજાર નંબર ૧૮.

„—મી. દોરાબજી માલેકજી શગક, ક્રીંગ બરાબની પાસે.

„—મી. શાપુરજી ફરામજી માદન, બજારગેટ,

ધાભીતલાવ—એરચશા કરાનીની બુક ડીપોમાંથી.

હાલબાદેવી—રામવાડી પાસે દામોદર હરવરદાસ લાહરેરીવાલાની
દુકાનેથી મલસે.

વીક્ટોરીયા નાટક મંડલીના

ઉર્દુ ગાયણ યુક્ત નાટકો.

	રૂ.	પા.
સીતમે હામાન.....	૦	૮
હુમાયુન નાસીર.....	૦	૪
હીર રાંઝા.....	૦	૪
બેનજર બદ્રેમુનીર.....	૦	૪
પુરન ભગત	૦	૪
હાતમ બીન તબે તથા ભોલે મીયાં.....	૦	૮
ફીમાનએ અન્તઘબ.....	૦	૮
જફાએ સીતમગરી તથા મીયાં પીસુ.....	૦	૬
મનસાફ માહુમુદગાહ ગજનવી.....	૦	૮
જલમબ દીવામંદ તથા ફરેબી મોહુખત.....	૦	૪
સબકુમ મુયમાન.....	૦	૪
નુરુદ્દીન ઔર હુસનઅફગેજ.....	૦	૨
અબુબકી ગુલામ.....	૦	૨
જુદમે અજલમ.....	૦	૬
ખાતે મોહુખત.....	૦	૬

સીતમે હામાન -અજલમે ઊલફત--હીર રાંઝા--
બેનજર બદ્રેમુનીર અને પુરન ભગત એ પાંચ
ખેવાના સાથે બાંધેલી ચોપડીના..... ૧ ૦

જફાએ સીતમગરી--હાતમ બીન તબે અને ફીમા-
નએ અન્તઘબ એ તરાગુડે ખેલાના સાથે
બાંધેલી ચોપડીના..... ૧ ૦

મીયાં પીસુ ઔર બીબી ખટમલ--નુરુદ્દીન ઔર
હુસનઅફગેજ--અબુબકી ગુલામ--જલસએ દીલ
પસંદ--ફરેબી મોહુખત અને ભોલે મીયાં એ
બધાના સાથે બાંધેલી ચોપડીના..... ૦ ૮

ઉર્દુ હરફમાં છાપેલી.

સીતમે હામાન.....	૦	૬
હુમાયુન નાસીર	૦	૪
બેનજર બદ્રેમુનીર.....	૦	૪

હેકાંસુ--કાટમાં; નેહાંગીર બેજનજી કાંણી. નાં ૧૮,
પારસી બજાર આગ. તથા અજાવન્સ પ્રોટીંગ પ્રેસ, નાં ૭,
મરીન આગ. મુંબઈ.

